

ПРОТОКОЛ
06.10.2022г.

От проведена хибридно заседание на членовете на Комисията за енергиен преход (КЕП), съставът на която е определен с протокол от заседание на Консултативния съвет за европейската зелена сделка (КСЗЕС), проведено на 11.07.2022 г. в изпълнение на Заповед № 128 от 5 юли 2022 г.

Днес, **06.10.2022г. от 16:00 ч.** се проведе хибридна среща (присъствено и дистанционно) на членовете на Комисията за енергиен преход (КЕП) в зала 821 в сградата на Министерство на енергетиката.

На планираната среща **в залата** присъстваха следните членове на КЕП и наблюдатели на работата на комисията:

Калоян Стойчев (Министерски съвет)
Мария Трифонова (СФ на СУ)
Представители на МЕ (Ива Петрова, Еленко Божков, Александър Давидов, Гергана Лазарова, Михаела Христова)
Димитър Зарчев (ЦДУ – ЕСО ЕАД)
Антон Иванов (КНСБ)
Михаил Милков (БЕХ ЕАД)
Бетина Людмилова (БГВЕА)
Ивайло Найденов (КРИБ / БФИЕК)
Кремен Георгиев (АТДБ)
Иван Цанков (АeS България)
Красимир Ненов (Контур Глобал)

Заседанието бе открито от **г-жа Мария Трифонова**, заместник-председател на КЕП (определена с Протокол от 11 юли 2022 г. от проведено заседание на Комисия, определена със Заповед № 128 от 5 юли 2022 г.). 16 члена на КЕП взеха участие онлайн и 12 члена присъстваха в зала 821. Дневният ред за срещата не беше предварително разпространен. Към момента са получени 4 становища по допусканията и по структурата на доклада: Сдружение „За земята“ и WWF, Красимир Ненов (представляващ AES и ContourGlobal) и Центъра за изследване на демокрацията. Становищата са качени в споделената папка и са достъпни за всички членове на КЕП. **Г-жа Мария Трифонова** направи кратко представяне на постъпилите становища.

От страна на **г-н Антон Иванов** беше допълнено, че и той е изпратил становище. Поради технически проблем становището не е получено, но беше направено кратко представяне в залата: резултатите от двата модела трябва да послужат за провеждането на общодържавната политика; основна роля при валидирането на резултатите от 2-та модела имат МЕ и дружествата от групата на БЕХ; с оглед на сроковете на работа на КЕП, няма време за допълнителни итерации между двата модела, а трябва да започва работата по изготвянето на доклада; следва да бъде обърнато по-голяма внимание на електро-генериращите мощности, сигурността на системата и мощностния баланс на страната.

06.10.2022г., 16:00 ч., зала 821 в Министерство на енергетиката

Хибридна среща на членовете на Комисията за енергиен преход към Консултативния съвет за Европейската зелена сделка

Г-н Георги Стефанов уточни, че доклада на КЕП следва да се придържа към основната цел, която е пътна карта за намаляване на емисиите от въглищния сектор. Това следва да е и фокусът при разглеждането на различните сценарии. Референция следва да бъде направена и към емисиите в другите сектори (в т.ч. транспорт).

От страна на **г-жа Рангелова (Compass Lexecon)** беше направено представяне на основните допускания в референтния сценарий, моделиран с Pathway Explorer:

- Включване на нови ВЕИ мощности: офшорни и оншорни вятърни електроцентрали, фотоволтаични централи. Не са включвани нови ВЕЦ;
- Няма включени нови мощности на природен газ. Евентуално могат да бъдат включени нови 600 MW;
- CCS за циментовата индустрия - 30% уловени емисии;
- Включване на водород в индустрията;
- В сектор транспорт до 2050 г. – 2 млн. електрически автомобили;
- В сектор сгради нивото на амбиция е сериозно – над 1 % обновяване на площите през следващите години.

Резултатите са както следва:

- Спад на потреблението през 2030 г. и стабилизиране през 2040 г.;
- Производството на енергия от ВЕИ измества останалите източници на енергия;
- Значителен износ на електрическа енергия към 2040 г.;
- Цели за намаление на въглеродните емисии: през 2040 г. – 7 млн. т. CO₂ (след улавяне). Нивото на амбиция не е достатъчно за постигането на климатична неутралност до 2050 г.

В хода на дискусиите беше допълнително уточнено, че в модела е взето предвид заместването на биомасата с електрическа енергия за битовите потребители.

Г-жа Трифонова уточни, че всичките допускания са представени в таблица в споделеното пространство, като са оцветени в син цвят. Допусканията в сектор индустрия ще бъдат разгледани от представители на индустриалните консуматори. Сектор сгради и транспорт ще бъдат допълнително включени в таблицата.

Беше постигнато съгласие Compass Lexecon да не представят отново резултатите от моделирането, тъй като това беше направено на предходното заседание и няма промени. От страна на **г-н Красимир Ненов** беше поискано уверение, че в случай на необходимост от промени в допусканията на модела, това ще бъде последна итерация, тъй като всяка промяна отнема значителен ресурс и време.

Г-жа Трифонова уточни какви са промените в допусканията:

- Енергийно потребление - промени по отношение на динамиката и на някои цифри;
- Производство на енергия от офшорни вятърни централи – данните са близки до тези от предходното моделиране;
- До 2040 г. няма нови ядрени мощности;

Г-н Антон Иванов помоли работата на КЕП да се съсредоточи върху графика и задачата, тъй като резултатите от работата са много важни и за напредъка по Териториалните планове за справедлив преход (ТПСП). Съгласно работния график на КЕП, на днешното заседание би трябвало да се обсъжда доклада на КЕП, а не все още да се обсъждат допусканията. Следва всеки един от разработчиците да провери дали заложените данни и допускания са актуални и да предостави резултатите на МЕ за изготвяне на финалния доклад.

Г-н Георги Стефанов уточни, че според него работата на КЕП не трябва да бъде обвързвана с работата по ТПСП.

Заместник-министър Ива Петрова уточни, че следва резултатите от моделирането да се предоставят на МЕ и да се изготви доклада на КЕП. Също така, в ТПСП следва да се опише процеса на преход към климатична неутралност и в този смисъл работата на КЕП и изготвянето на плановете са обвързани. Обърна внимание на времевите ограничения, включително и по ПВУ.

Г-н Калоян Стойчев, съветника на служебния заместник министър-председател по управление на европейските средства, уточни, че работният график на КЕП е индикативен. Подкрепи процеса на работа по моделирането досега и припомни неговата важност, тъй като резултатите ще бъдат ядрото на доклада.

Г-жа Трифонова припомни, че основната задача на КЕП е да разработи сценарии и пътна карта. В момента има допускания върху които членовете на КЕП са се обединили. Следва моделът на Compass Lexecon да се актуализира спрямо последните допускания, за да се види визията, обща за двата модела. В този смисъл, готови резултати от моделирането може да има след 2-3 седмици. Докладът не включва единствено резултатите от моделирането, така че МЕ може да работи паралелно върху другите му елементи.

Г-н Иван Цанков (AES) заяви, че при нова актуализация на модела на Compass Lexecon, трябва членовете на КЕП да се обединят върху новите допускания в протокол. Това ще бъде финален резултат.

Г-н Апостол Дянков (WWF) напомни, че Pathway Explorer е безплатен отворен, модел. ИНПЕК тепърва ще се актуализира. Попита дали централите на биомаса ще бъдат включени в сценария заедно с останалите ВЕИ.

Г-жа Трифонова отговори, че в сектор „Енергетика“ допусканията са както е описано в синята колона в таблицата. Що се касае до сектор „Индустрия“ се очаква становището на представителите на индустрията.

Г-н Ивайло Найденов се включи в разговора с коментар, че становището изисква задълбочен анализ, който изисква време.

Г-н Красимир Ненов предложи екипа на Compass Lexecon да продължи да продължи с анализите, да се даде възможност на водещия екипа да сподели резултатите от моделирането. Да извърши отново моделиране след направените корекции в допусканията.

Г-н Иван Цанков допълни, че моделът на Compass Lexecon не е корпоративен модел. Той се използва от ЕК, ENTSO и др. и като референтен сценарии може да се използва за нова Енергийна стратегия

От страна на ЕСО (**г-н Зарчев**) заяви, че в прогнозите няма притеснителни елементи.

Г-н Антон Иванов помоли да бъде разяснено кое точно налага моделът на Compass Lexecon да бъде актуализиран.

Г-жа Трифонова отговори, като уточни, че двата модела са трудно съпоставими и трябва да се интегрират. Основните допускания, които следва да бъдат актуализирани в модела на

Compass Lexecon са свързани енергийните допускания: производство на енергия от офшорни и оншорни вятърни централи, производство на енергия от фотоволтаични централи и потреблението на енергия.

От страна на Compass Lexecon (Yves) бяха зададени 3 въпроса по моделирането:

- Какви са данните за потреблението до 2050 г.?
- Как да използват резултатите от Pathway Explorer относно ВЕИ като входни данни за Compass Lexecon, тъй като има различни варианти?
- Коефициентът на капацитета (capacity factor) за оншорна вятърна енергия: в модела на Compass Lexecon е използван 32%. В Pathway Explorer е използван 40 %. Кой от двата коефициента да използват при актуализацията на модела.

Г-жа Трифонова отговори на поставените въпроси:

- Данните за потреблението до 2050 г- ще бъдат предоставени;
- Ще обсъди с Pathway Explorer и ще отговори допълнително на въпроса;
- Pathway Explorer са публикували информация относно това как коефициентът на капацитета за оншорната вятърна енергия е изчислен. Това е било изяснено и по време на техническите срещи. Информацията е одобрена и от JRC. Не са използване осреднени данни за Европа, а специфични за България и за Черно море.

Г-н Антон Иванов отново уточни, че всички членове на КЕП трябва да бъдат съгласни с новите допускания, които Compass Lexecon ще заложат при актуализацията.

Относно новите допускания, **г-жа Трифонова** уточни, че следва да се актуализират:

- Горната граница за оншорна вятърна енергия, като данните са предоставени от БГВЕА;
- Данните за офшорната вятърна енергия, като данните са предоставени от Центъра за изследване на демокрацията;
- Горната граница за слънчева енергия, като данните са от дискусиите в рамките на КЕП.

Добави, че Pathway Explorer дава по-ниски от тези стойности.

Заместник-министър Ива Петрова добави, че в сините полета в таблицата трябва ясно да се вижда кои данни да се променят от Compass Lexecon при актуализацията. Също така, трябва да има източник за всяка едно цифра или допускане. Предложи таблицата да се изпрати на всички членове на КЕП за коментар в кратък срок.

Г-н Апостол Дянков заяви, че тяхното становище е вече предоставено, като коментира политическите решения, а не техническите допускания.

След така проведените обсъждания и разисквания срещата на членовете на КЕП бе закрыта.